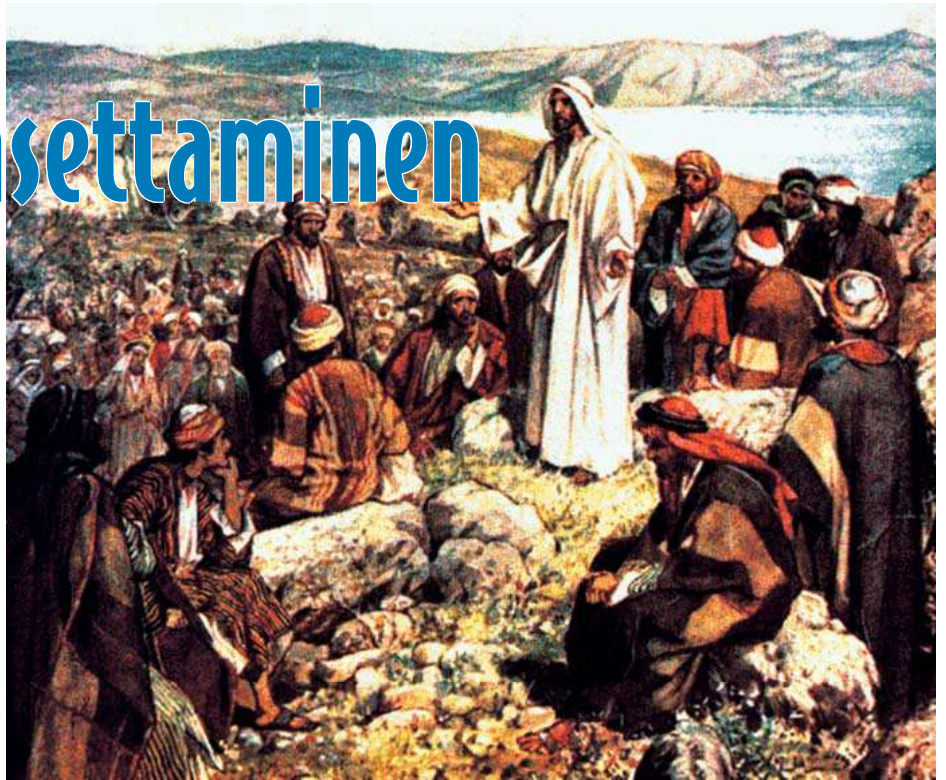

Ennalleen asettaminen

Apt.3:19-21 "Tehkää siis parannus ja kääntykää, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, että virvoituksen ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi hänet, joka on teille edeltämäärätty, Kristuksen Jeesuksen. Taivaan piti omistaman hänet niihin aikoihin asti, jolloin kaikki jälleen kohdallensa asetetaan ..."

Jakeessa 20 viitataan selvästi, että ko. tapahtuma: kohdalleen t. ennalleen asettaminen, kuuluu Jeesuksen paluun yhteyteen. Kyseessä on sama asia, johon Jeesus viittaa Matt.23:39: "Sillä minä sanon teille: tästedes te ette näe minua, ennen kuin sanotte; Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen" - eli Israel ei näe Häntä ennen kuin he kutsuvat Hänet takaisin.

On huomattava, että ko. Apt. kohdassa Pietari puhuu juutalaisille kuulijoille, joiden toivo jo tuolloin keskittyi Messiaan paluuseen. Heidän oppineensa olivat laskeneet messiaanisen ajan alkavan 4000 vuotta maailman luomisesta.
 -2000 vuotta ilman Tooraa (lakia)
 -2000 vuotta Tooran kanssa
 -2000 vuotta Messiaan aikaa
 -1000-vuotinen Messiaan valtakunta jota seuraa iankaikkisuus.

Löydämme jakeen VT:n puolelta, Jes.62:7, joka käyttää samankaltaista sanontaa ennalleen asettamisesta kuin Pietari. "Älkää antako hänelle lepoa, ennen kuin hän on asettanut ennallensa Jerusalemin, tehnyt sen ylistykseksi maassa." Jerusalemin ja Israelin ennallistaminen tarkoittaa samaa asiaa: Messiaan, Jeesuksen paluuta maan päälle perustamaan valtakuntansa.

1000-vuotisesta valtakunnasta on kristikunnassa erilaisia käsityksiä. Eräs niistä on, että se ei tapahdu kirjaimellisesti. Tuolloin vedotaan mm. Luuk.17:20-21 "... Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla, eikä voida sanoa: 'Katso, täällä se on', tahi: 'Tuolla'; sillä katso, Jumalan valtakunta on *sisällisesti* teissä".

Tässä yhteydessä on hyvä verrata myös Room.2:29 kohtaa, jossa Jeesus viittaa "oikeaan" juutalaisuuteen: "vaan se on juutalainen, joka *sisällisesti* on juutalainen..." Ymmärrämme Jeesuksen käyttävän tässä yhteydessä "juutalainen" sanaa synonyymina sanalle "uskova". Sen vahvistaa myös jakeen loppuosa, jossa Hän painottaa "sydämen ympärileikkausta Hengessä". Jeesuksen sanoin juutalaisuus sinänsä ei ole merkittävä asia, vaan oikea suhde Jumalaan, joka on tosi juutalaisuuden päämäärä. Samoin Luuk.17:20-21 jakeissa mainittu Jumalan valtakunta liittyy uskoon. Se, jolla on Jumalan valtakunta sisimmässään, - so. joka uskoo Kristuksen Messiaaksi, ainoaksi pelastajakseen ja so-vittajakseen Jumalan edessä – on jo siirtynyt Jumalan valtakuntaan tässä ajassa.

Asiayhteydessä Jeesus vastaa fariseusten kysymykseen "milloin Jumalan valtakunta tulee"? Fariseukset tietenkin tarkoittivat

kirjaimellista, maanpäällistä, oman perinteensä mukaista valtakuntaa. Jeesus ei tätä kieltänyt, vaan vastauksessaan halusi painottaa uskon merkitystä: Mitä hyötyä fariseuksille tai kenellekään olisi Jumalan maanpäällisestä valtakunnasta, jos Jumalan "valtakunta", usko, ei ensin asu ihmisen sisimmässä? Jeesus halusi välttää turhaa spekulointia, joka veisi huomion pääasiasta.

Aapeli Saarisalo kääntää Luukkaan kohdan: "Fariseusten kysyessä Häneltä, milloin Jumalan valtakunta tulee, vastasi heille sanoen: "Ei Jumalan valtakunta *nyt* tule varrotulla tavalla, eivätkä sano: 'Katso täällä' tai: 'Tuolla', sillä katso, Jumalan kuninkuus on *nyt* keskellänne" (Uusi testamentti, suomennos: A. Saarisalo, T.O.Koilo, H.I.Puukko, 1969, K.J. Gummerus 1978).

Sisäisesti jo omistettu Jumalan valtakunta ei siis poissulje sen kirjaimellista toteutumista maan päällä. On huomattava, että pian tämän jälkeen jakeessa 24, ja siitä alkaen, Jeesus puhuu näkyvästä tulemuksestaan. Jakeen 30 sana "ilmesty" on UT:n kreikan kielellä apokalupto, ja tarkoittaa "ottaa peite pois", "paljastaa". Samaa kreik. kielistä sanaa käytetään mm. Matt.11:27(ilmoittaa), Luuk.10:22(ilmoittaa), Gal.1:16(ilmaista), Fil.3:15(ilmoittava).

2.Kor.3:14-16 liittää asian juutalaisen kansan paatumukseen. Paatumus on kuin ”peite”, joka poistuu vasta Kristuksen tunnustamisen yhteydessä. Kristuksen tulemuksen yhteydessä peite poistuu koko kansan kohdalla, nytkin se poistuu yksilöjuutalaisten kohdalla. 2.Kor.4:3 muistuttaa lisäksi, että evankeliumissa itsessään ei peitettä ole, se on kaikille avoin, hyväksyttävissä oleva asia – peite on ihmisissä itsessään.

Raamattu opettaa selvästi, että maailma ei ole uskovan koti. Hänet on jo omaksi parhaakseen erotettu siitä syrjään, koska Jumala on määrännyt tuomion tämän maailmanjärjestelmän ylle. On hyvä muistaa, että Vapahtajamme nimi Kristus / Messias, tarkoittaa ”voideltu”, joka puolestaan viittaa voitelun kautta erottamiseen Jumalalle pyhään tehtävään. Uskova ei tarvitse mitään muita voiteluja (1.Joh2:20,27), sillä Kristuksessa hänet on erotettu Jumalalle. Voitelu Raamatussa ei tarkoita erikoisten ilmiöiden, tunnetilojen, manifestaatioiden, tms. ilmenemistä.

Raamattu viittaa, mm. Room.5:9, että tästä tuomiosta, Jumalan vihan ajasta, uskovat pelastuvat. ”Paljoa ennemmin me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta.” Tässä kohdassa vihaa tarkoittava kreik. kielinen sana ”orge” esiintyy lukuisia kertoja UT:ssa mm. niissä yhteyksissä, joissa esim. Ilmestyskirja puhuu Jumalan vihan ajasta.

Kuinka Jumala hoitaa omansa vihan aikana, siitä on erilaisia käsityksiä. Tässä yhteydessä en käsittele asiaa sen laajemmin, kerron vain oman käsitykseni olevan, että meitä ei säästetä tämän maailmanajan ahdistuksilta, kärsimyksiltä, koetuksilta eikä aina vainoiltakaan. Jumalan viha on kuitenkin erityinen aika maailmanhistoriasa, eikä Jumala kohdistu vihaansa Hänelle ”erotettuihin” uskoviin, koska heidän suhteensa Jumalan viha kohdistui ristillä kärsineeseen Kristukseen (vrt. edellinen raamatunpaikka). Lisäksi on muistettava, että Jumalan perimmäisenä päämääränä ei ole tuomio eikä rankaiseminen, vaan niissäkin Jumala kutsuu ihmistä luokseen: jos ei porkkana kelpaa niin annetaan keppiä.

Israel joutuu kovaan koetukseen Juma-

lan vihan ajassa. Kansan perinteessä se on tunnettu muinaisista ajoista lähtien nimellä ”Jaakobin ahdistus”. Toinen merkittävä, tähän koetukseen joutuva joukko voisi syntyä niistä, jotka ovat tavalla tai toisella tietoisia uskon sisällöstä, mutta eivät ole todella astuneet ”sisälle” Jumalan valtakuntaan. On paljon tehty ja toimittu, mutta ihmistekoisesti ja ihmistä korotetaan. Vihankin aikana Jumala armoissaan kutsuu edelleen ihmisiä parannuksenteokoon. Vihassaan Jumala tuomitsee syntistä maailmaa, mutta ne, jotka huutavat Häntä avukseen pelastuvat. Ilm. kirja antaa ymmärtää, että moni pelastuu marttyyrikuo-

leman kautta. Vihan aikana maailma myös kypsyy Kristuksen tulemusta ja Hänen 1000-vuotista valtakuntaansa varten.

Israel puhdistetaan, kuten monissa VT:n profetioissa kuvataan. Juuri sitä on ennalteen asettaminen, Israelin puhdistaminen tehtävään, jonka Jumala sille määräsi jo aikojen alussa: opettamaan Hänestä kaikille kansoille maan päällä. Tämä täyttyy 1000-vuotisessa valtakunnassa. Koska Jumala ei ole unohtanut liittoonsa Israelin kanssa ja koska Hän on uskollinen, näin pitää tapahtua. Lopulta siinä toteutuu myös Jumalan armo kansaansa ja kaikkia kansoja kohtaan.

Kristuksen srk. ei tarvitse ennalleen asettamista, koska Kristuksen täydellinen työ on sen täydellisyys. Seurakunta on eklesia, uloskutsutut. Jumala on erottanut srk:n itselleen Kristuksessa. Hänessä se on jo - ja on aina ollut - valmis ja Jumalan mieleinen, kuten ennalleen asettamisen päämäärä on. On vähintään kummallista haikailla seurakunnan ennalleen asettamisen perään. Sehän merkitsee Kristuksen työn väheksymistä. Kristuksen seurakuntana maan päällä joudumme sen sijaan "haikailemaan" raamatullisuuden perään ja tuskailemaan oman vajavaisuutemme kanssa.

Lukuisissa kohdin Raamattu kehottaa arvioimaan ja valvomaan, samalla kun se varoittaa meitä eksymisestä. Monissa aikamme liikkeissä, kuten karismaattisuuden suuntautuviissa ryhmissä ja joissakin

kristillisissä sionismipiireissä, painotetaan srk:n ennalleen asettamista, puhdistamista asemaan "ilman tahraa ja ryppyä". Maininta tulee Ef.5:27. Nopea luvun lukeminen saattaa antaa vaikutelman, että Pyhä Henki tässä painottaa ihmisen tekojen vaikutusta hänen pyhyytensä mittana. Ehkä siksi on syntynytkin käsitys lopun aikana tekojensakin puolesta täydelliseksi tulevasta uskovien joukosta. Huolellinen lukeminen paljastaa kuitenkin, että Efesolaiskirje, kuten koko UT, painottaa Kristuksen teon merkitystä.

Kirjoittaja ottaa puheeksi maallisen avioliiton ja kehottaa jakeissa 25-27: "Miehet, rakastakaa vaimojanne, niinkuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, että hän sen pyhittäisi, puhdistaa sen, vedellä pesten, sanan kautta, saadakseen asetetuksi etensä

kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sel-laista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton". Kirjoittaja ei kirjoitustyyllillään viittaa siihen, että kyseessä olisi jokin tulevaisuudessa tapahtuva erityinen toinen pyhitys. Hän tarkoittaa Raamatun kokonaisilmoituksen mukaan: Kristus kuoli edestämme, jotta me olisimme Jumalan edessä "ilman tahraa ja ryppyä" (vain ja ainoastaan) Hänen tekonsa ansiosta. Samoin uskovan hyvä vaelluskin on yksin Kristuksen teon ansiota. Kun vielä eräissä opetuksissa tähän liitetään srk:n suorittama maailman valtaus (josta Raamattu ei kerro) ennen Kristuksen tulemusta, se lisää Kristuksen puhtaaseen evankeliumiin jotakin muuta. Kristuksen täydellinen teko ei saa sille kuuluvaa arvoa. Samalla Israelinkin asema ja tehtävä hämärtyy. □

Juutalais-evankelioimisen haasteet

(OTE LAUSANNEN LIIKKEEN JUUTALAISEVANKELIOIMISTA KÄSITTELEVÄN RYHMÄN JULKILAUSUMASTA "A CALL TO THE CHURCH", LAUSANNE OCCASIONAL PAPER 60, VUODELTA 2004)

Kun seurakunta uudistaa näkynsä juutalaisten evankelioimisesta se kohtaa useita haasteita yhteydessä tähän vaikeaan tehtävään. Tämä luku ottaa huomioi niitä siinä toivossa, että tuloksena olisi syvempi ymmärrys ja sitoutuminen juutalais-evankelioimiseen.

(a) Ehdoton totuus - väittämät

Eräät kristityt väittävät, että dialogi on kaikki mitä juutalais-evankeliointi edellyttää. Kuitenkin dialogi, joka ei johda mihinkään muuhun kuin keskinäiseen ymmärrykseen, epäonnistuu täyttämään

kristillisen veloitteen tehdä opetuslapsia kaikista kansoista, myös juutalaisista. Sekä klassinen judaismi, että klassinen kristillisyys sanovat sisältävänsä totuuden. Juutalainen oppinut Jon D. Levenson viittaa tähän. Hän ajattelee, esimerkiksi, että *Dabru Emet* kärsii viime vuosikymmenten uskontojen välisen dialogin suuresta sudenkuopasta, koska ihmiset ovat yrittäneet "välttää suoraa puhetta perimmäisistä kysymyksistä ja ottaneet sen sijaan mallia konfliktin ratkaisu- ja diplomaattisesta neuvottelusta". Hän mainitsee: "Helppo relativismi estää perusteellisesti kaiken

kahden vuosituhanen juutalais-kristillisen dialogin jalostuneen ymmärryksen ja kiistelee Kirjoitusten merkityksestä. Täs-mällisempi ilmaus ottaisi huomioon, että tarkkaan ottaen juuri yhteiset näkökohdat aiheuttavat eripuraa ilmiselvien eroavaisuuksiensa suhteen - ainakin totuuden ajatukseen, eikä vain teologiseen samanarvoisuuteen 'minä olen OK sinä olet OK', sitoutuneissa yhteisöissä." Levenson lisää edelleen: "Juutalais-kristillisen dialogin osanottajat puhuvat usein ikään kuin juutalaiset ja kristityt olisivat samaa mieltä Jumalasta mutta eivät Jeesuksesta. He ovat